

Kaupungin vuoden 2024 valtionosuudet

6/02.05.00/2024

KH 15.01.2024 § 7

Valmistelija Talousjohtaja Timo Finning, puh. 040 6694 775,
timo.finning@forssa.fi

Kunnan valtionosuusrahoitus koostuu valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta sekä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Peruspalvelujen valtionosuus ja veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 5 § mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuus koostuu seuraavista valtionosuusperusteista:

- 1) valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista.
- 2) 13-17 §:ssä tarkoitettujen syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja saamelaisten kotiseutualueen kunnan lisäosien määräytymisperusteista.

Kunnalle myönnetään valtionosuutta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 1 §:ssä tarkoitettujen valtionosuustehtävien järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin euromäärä, joka saadaan, kun 6-12 § mukaisesti määräytyvät laskennalliset kustannukset lasketaan yhteen ja saadusta summasta vähennetään 21 §:ssä tarkoitettu kunnan omarahoitusosuus. Vuonna 2024 kunnan omarahoitusosuus on 1 388,69 euroa asukasta kohden. Näin saatuun euromäärään lisätään 13-17 §:ssä tarkoitetut syrjäisyyden, työpaikkaomavaraisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun sekä saamelaisten kotiseutualueen lisäosat.

Kunnan peruspalveluiden valtionosuuteen sisältyy kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettu verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta lisätään ja vähennetään mainitun lain 4 ja 5 luvuissa tarkoitetuille erillä. Näitä ovat:

- Perusopetuksen aloittamisen johdosta maksettavan rahoituksen vähentäminen.
- Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden vähentäminen kuntaan maksetun perustoimeentulotuen määrällä.

- Hyvinvointialueen perustaminen ja tehtävien järjestämisvastuun siirrosta vuonna 2023 aiheutuvien taloudellisten vaikutusten rajoittaminen (muutosrajoitin).
- Valtionosuusjärjestelmämuutoksen tasaus.
- Sote-siirron jälkikäteistarkastuksesta johtuva valtionosuuden pysyvä lisäsiirto.
- Määräaikaiset kuntien valtionosuuteen kohdistuvat vähennykset ja lisäykset.

Kunnilta hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä perlastustoimen kustannukset on tarkistettu kuntien lopullisten vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella. Lisäksi kuntien tilinpäätöstietojen mukaisista kustannustiedoista on oikaistu niitä merkittävästi vääristävät erät 30.6.2023 voimaan tulleen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen perusteella.

Veroperustemuutoksista johtuvia kunnallisveromuutoksia vastaava euromäärä maksetaan kunnille valtionosuuden yhteydessä kunnan valtionosuudesta annetun lain 33 §:n mukaan. Kunnalle maksetaan sen verotulojen menetystä vastaava euromäärä.

Lisäksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutena kunnille maksetaan kotikuntakorvausta kuntien ja muiden opetuksen järjestäjien esi- ja perusopetuksen toteutuneiden kustannusten perusteella erikseen 6, 7-12 ja 13-15 vuotilaille.

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaan kaupungin vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuus on 5 540 358 euroa. Siihen sisältyy valtionosuuden tasausta verotuloihin perustuen 5 522 322 euroa. Veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus on 3 027 629 euroa. Kotikuntakorvaustulot ovat 615 090 euroa ja kotikuntakorvausmenot 405 843 euroa. Yhteensä peruspalvelujen valtionosuudet ovat 8 777 233 euroa. Kaupungin kuluvan vuoden talousarviossa peruspalvelujen valtionosuuden määräksi on arvioitu 8 630 648 euroa.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmä toimii osana kuntien valtionosuusjärjestelmää.

Opetus- ja kulttuuritoimen järjestelmällä rahoitetaan

- koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
- osaa esi- ja perusopetuksesta
- lukiokoulutusta
- ammatillista koulutusta
- kansanopistoissa, kansalaisopistoissa, kesäyliopistoissa, liikunnan koulutuskeskuksissa ja opintokeskuksissa järjestettyä vapaan sivistystyön koulutusta.

Lisäksi järjestelmä kattaa opetustuntimäärän perusteella rahoitettavan taiteen perusopetuksen, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotyön sekä museoiden, teattereiden ja orkestereiden toiminnan.

Ministeriön päätöksen mukaan kaupungin valtionosuus on 1 276 797 euroa. Se otetaan huomioon lisäyksenä peruspalvelujen valtionosuutta tilitettäessä. Kaupungin vuoden 2024 talousarviossa arvio on 1 241 767 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää valtionosuutta korjataan lukiokoulutuksen osalta toteutuneiden opiskelijamäärien mukaisesti varainhoitovuoden lopussa. Lisäksi varainhoitovuoden aikana tehdään korjauksia esimerkiksi valtionosuuden saajien järjestämistä tai ylläpitämisluvissa tapahtuvien muutosten seurauksena.

Yhteensä edellä mainittujen päätösten mukaan valtionosuuksia kertyy kuluvana vuonna 10 054 030 euroa. Kaupungin talousarviossa arvio on 9 872 415 euroa. Päätösten mukaiset valtionosuudet ovat 181 615 euroa talousarviossa arvioitua suuremmat. Valtionosuudet laskevat kuitenkin vuodesta 2023 noin kolme miljoonaa euroa. Valtionosuuksia pienentää erityisesti sote-erissä tapahtuneet muutokset.

Kaupungilla ei ole tarvetta tehdä valtionosuuspäätöksistä oikaisuvaatimusta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus 1. merkitsee em. vuoden 2024 valtionosuuspäätökset tiedoksi 2. hyväksyy kaupungin tyytyvän valtionosuuksia koskeviin päätöksiin
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.